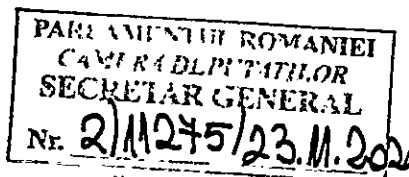

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Nr. 11015/2021
22. NOV. 2021

**Către: DOMNUL GEORGE IONUȚ DUMITRICĂ,
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 17 noiembrie 2021

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2020 privind organizarea și desfășurarea recensământului populației și locuințelor din România (Bp.425/2021, L481/2021);*
2. *Proiectul de Lege pentru modificarea art.27 alin.(4) din Ordonanța Guvernului nr.43/1997 privind regimul drumurilor (Bp.68/2021, Plx. 239/2021);*
3. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Bp. 24/2020, Plx. 248/2020);*
4. *Proiectul de Lege privind acordarea voucherelor culturale pentru elevi (Bp.324/2021, Plx.471/2021);*
5. *Proiectul de Lege privind transmiterea unor bunuri imobile din domeniul public al statului aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. – S.A. în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița (Bp.323/2021, Plx. 536/2021);*
6. *Proiectul de lege pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice (Bp.435/2020, Plx. 645/2020);*
7. *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr.18/1991 și ale Legii nr.169/1997 (Bp. 227/2021, Plx. 472/2021);*
8. *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.31/2007 privind reorganizarea și funcționarea Academiei Oamenilor de Știință din România (Bp.214/2021, Plx.490/2021);*
9. *Propunerea legislativă pentru acordarea de despăgubiri pentru pagube cauzate de epizootia de gripă aviară (Bp. 341/2021, Plx.503/2021);*
10. *Proiectul de Lege privind trecerea unor bunuri imobile din domeniul public al statului și din administrarea Administrației Naționale "Apele Române", în domeniul public al unor unități*

administrativ-teritoriale și în administrarea consiliilor locale sau consiliilor județene ale acestora (Bp. 112/2017, Plx. 241/2017);

11. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art. 229 din Legea nr. 71/2011 privind punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil (Bp. 48/2021, Plx. 252/2021);

12. Propunerea legislativă pentru completarea O.U.G nr.57/2019 privind Codul administrativ (Plx.344/2021);

13. Propunerea legislativă pentru plafonarea prețurilor la energie electrică și gaze pentru consumatorii casnici (Bp. 413/2021, Plx.526/2021);

14. Proiectul de Lege pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor (Bp.282/2021, Plx.521/2021);

15. Propunerea legislativă pentru modificarea Art. 12, alin. (1) din Legea Farmaciei nr. 266/2008, republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 85 din 02 februarie 2015 (Bp.219/2015, Plx.763/2015);

16. Propunerea legislativă privind stabilirea măsurilor de sprijin a întreprinderilor mici și mijlocii, a căror activitate este afectată de creșterile de prețuri și tarife la energie, gaze și combustibil (Bp.430/2021, Plx. 527/2021).

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru plafonarea prețurilor la energie electrică și gaze pentru consumatorii casnici*, inițiată de domnul senator PSD Daniel Cătălin Zamfir împreună cu un grup de parlamentari PSD (Bp. 413/2021, Plx. 526/2021).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare plafonarea prețurilor la energie electrică și la gaze naturale, pentru consumatorii casnici, pentru o perioadă de 6 luni, la nivelul mediu al perioadei martie-septembrie 2021.

II. Observații

1. Precizăm că este necesară respectarea prevederilor *Directivei 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de*

modificare a Directivei 2012/27/UE, în curs de transpunere, care precizează la art. 5:

„(1) Furnizorii sunt liberi să stabilească prețul la care furnizează energia electrică clienților. Statele membre iau măsurile corespunzătoare pentru a asigura concurența efectivă între furnizori.

(2) Statele membre asigură protecția clienților casnici afectați de sărăcie energetică și a celor vulnerabili, în temeiul articolelor 28 și 29, prin intermediul politicii sociale sau prin alte mijloace decât intervențiile publice în stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice.

(3) Prin derogare de la alineatele (1) și (2), statele membre pot utiliza intervenții publice în stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice către clienții casnici vulnerabili sau afectați de sărăcia energetică. Astfel de intervenții publice se supun condițiilor prevăzute la alineatele (4) și (5)”.

De asemenea, este necesară și respectarea prevederilor Regulamentului 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică, direct aplicabil, care stipulează că statele membre, autoritățile de reglementare, operatorii de transport și de sistem, operatorii de distribuție, operatorii pieței și operatorii delegați se asigură că piețele de energie electrică funcționează în conformitate cu următoarele principii:

a) prețurile se formează în funcție de cerere și ofertă;

(b) normele pieței încurajează formarea liberă a prețurilor și evită acțiunile care împiedică formarea prețurilor în funcție de cerere și ofertă;

(c) normele pieței facilitează dezvoltarea unei producții de energie mai flexibile, durabile, cu emisii scăzute de carbon, și o cerere mai flexibilă;

(d) clienții sunt în măsură să beneficieze de oportunitățile de pe piață și de creșterea concurenței pe piețele cu amănuntul și pot acționa ca participanți la piața de energie și la tranziția energetică.

2. Referitor la încadrarea inițiativei legislative în prevederile europene în vigoare, conform regulilor de ajutor de stat și a prevederilor Directivei (UE) 944/2019, măsurile se pot aplica după primirea aprobării Comisiei Europene urmare notificării acesteia. Notificarea descrie categoriile de beneficiari, durata măsurilor și numărul clienților casnici afectați de măsuri și explică modul în care au fost stabilite prețurile reglementate.

Statele membre pot utiliza intervenții publice în stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice către clienții casnici vulnerabili sau afectați de sărăcia energetică. Astfel de intervenții publice se supun următoarelor condiții:

(a) urmăresc un interes economic general și nu depășesc ceea ce este necesar în vederea atingerii respectivului interes economic general;

b) sunt clar definite, transparente, nediscriminatoriu și verificabile;

c) garantează accesul egal la clienți al întreprinderilor din domeniul energiei electrice din Uniunea Europeană;

d) au o durată limitată și sunt proporționale în ceea ce privește beneficiarii lor;

e) nu au drept rezultat costuri suplimentare pentru participanții la piață într-un mod discriminatoriu;

f) evaluează numărul gospodăriilor afectate de sărăcie energetică, ținând seama de serviciile energetice interne de care este nevoie pentru a garanta un nivel de trai minim în contextul național respectiv, politicile sociale și alte politici pertinente existente, precum și pentru îndrumarea orientativă a Comisiei privind indicatorii relevanți pentru sărăcia energetică. În cazul în care un stat membru constată că are un număr semnificativ de gospodării afectate de sărăcie energetică, pe baza evaluării sale a datelor ce pot fi verificate, acesta include în planul său un obiectiv orientativ național reducerea sărăciei energetice;

g) include în raportul său național intermediar integrat privind energia și clima informații cu privire la progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivului național orientativ de a reduce numărul de gospodării afectate de sărăcia energetică.

3. La alin. (1) al art. 2 din inițiativa legislativă se propune constituirea și gestionarea, de către Ministerul Energiei, a Fondului național pentru compensarea pierderilor înregistrate de furnizori și pentru compensarea cu până la 50% a diferenței de preț înregistrate în ultimele 6 luni la consumatorii casnici.

La alin. (2) al art. 2 din inițiativa legislativă se propune reglementarea modului de finanțare a Fondului prevăzut la alin. (1) al art. 2, respectiv prin taxarea cu 50% a profitului înregistrat de producătorii de energie electrică și gaze naturale precum și prin bugetul de stat.

Considerăm că propunerea de la alin. (2) al art. 2 este neclară atât în ceea ce privește sursele și modalitatea de constituire a Fondului, cât și în ceea ce privește mecanismul de finanțare.

Menționăm că Ministerul Energiei este o instituție publică, finanțată integral de la bugetul de stat, iar potrivit prevederilor alin.(1) și alin.(2) ale art.10 din *Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, "veniturile și cheltuielile bugetare se înscriu într-un singur document, pentru a se asigura utilizarea eficientă și monitorizarea fondurilor publice. Este interzisă elaborarea de acte normative prin care se creează cadrul legal pentru constituirea de venituri care pot fi utilizate în sistem extrabugetar, cu excepția prevederilor art.67".

Totodată, în ceea ce privește finanțarea Fondului național pentru compensarea pierderilor înregistrate de furnizori din sume de la bugetul de stat, așa cum propun inițiatorii, considerăm ca aceasta va conduce la majorarea cheltuielilor bugetare, ceea ce generează impact financiar cu influențe asupra deficitului bugetar, context în care devin incidente prevederile alin. (1) al art. 15 din *Legea nr. 500/2002*, potrivit cărora, în cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor.

De asemenea, considerăm că prevederile alin.(2) al art.2, din inițiativa legislativă nu reglementează suficiente reguli pentru asigurarea stabilității și eficienței măsurii instituite.

Astfel, evidențiem inexistența unor dispoziții clare legate de semnificația termenilor utilizați, în ceea ce privește:

- natura obligației instituite (taxă, impozit sau o obligație de altă natură);
- identificarea clară a operatorilor economici "furnizori" - beneficiari ai compensărilor, pierderilor, respectiv a "producătorilor de energie electrică/gaze naturale" - plătitori ai noii taxe, prin trimitere la definițiile din *Legea nr.123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare*, pentru evitarea confuziilor terminologice sau la alte legi speciale, după caz;
- definirea termenului de "profit", pentru a permite calculul neechivoc al bazei "taxării", în condițiile în care diferite reglementări legale utilizează termeni similari, din perspectiva gestiunii financiar-contabile,

reglementărilor specifice domeniului în care activează operatorii vizați, etc;

- în funcție de natura obligației reglementate, considerăm că mecanismul de "taxare" ar trebui să includă suficiente elemente pentru aplicarea unitară (de exemplu: mod de calcul, declarare și plată, perioadă de referință pentru "taxare", după caz, regularizarea obligației reglementate, potrivit fluctuației rezultatului financiar înregistrat de operatori în perioada de referință (trimestru/an al "taxării" potrivit, elementelor de administrare, inclusiv sancțiunilor, altor elemente necesare aplicării).

Având în vedere că operatorii economici vizați de propunerea legislativă sunt, în general, plătitori de impozit pe profit, potrivit prevederilor alin.(1) al art.25 din *Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare*, cheltuielile înregistrate de aceștia cu noua obligație legală vor fi considerate deductibile la stabilirea rezultatului fiscal, determinând, astfel, o scădere a bazei impozabile pentru impozitul pe profit.

În inițiativa legislativă nu se regăsesc precizări explicite referitoare la producătorii de energie electrică/gaze naturale, astfel încât nu se poate identifica o bază de date necesară evaluării impactului rezultat din deducerea cheltuielilor cu instituirea noii obligații legale în domeniul energetic și anume taxarea cu 50% a profitului înregistrat de producătorii de energie electrică și gaze naturale.

Totodată, precizăm că inițiativa constituirii Fondului național pentru compensarea pierderilor, la nivelul Ministerului Energiei, generează un impact pozitiv asupra veniturilor bugetului consolidat.

Inițiativa nu clarifică situația de suprataxare/excludere pentru operatorii economici care intră sub incidența dispozițiilor *Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 privind instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale, cu modificările ulterioare*, aceștia fiind obligați la calcularea, declararea și plata impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale, impozit stabilit de această ordonanță, creând paralelism cu prevederile legale care vizează un scop similar cu cel al inițiativei legislative.

4. Menționăm că recent a fost recent adoptată *Legea nr. 226/2021 privind stabilirea măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie*, prin care se asigură protecția consumatorilor vulnerabili.

Totodată, prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 118/2021 privind stabilirea unei scheme de compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale pentru sezonul rece 2021 – 2022, precum și pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 27/1996 privind acordarea de facilități persoanelor care domiciliază sau lucrează în unele localități din Munții Apuseni și în Rezervația Biosferei „Delta Dunării”*, aprobată prin *Legea nr. 259/2021*, publicată în Monitorul Oficial nr. 1036/29 octombrie 2021, pentru perioada 1 noiembrie 2021- 31 martie 2022, s-a stabilit o schemă de sprijin pentru plata facturilor aferente consumului de energie electrică și gaze naturale pentru mai multe categorii de clienți finali.

Anexăm opinia ANRE și a Consiliului Concurenței cu privire la prezenta inițiativa legislativă.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Florin Vasile CÎȚU

PRIM-MINISTRU

Domnului președinte al Camerei Deputaților

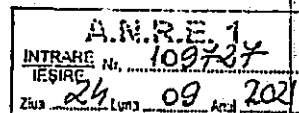

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

Cabinet Președinte

Nr. 8875 / N.S.
Data 24-09-2021

Secretariatul General al Guvernului
Departamentul pentru Relația cu Parlamentul

Domnul Secretar de Stat Nini SĂPUNARU

Referitor: adresa dvs. nr. 8778/2021 din data de 22.09.2021, înregistrată la ANRE cu nr. 108400/22.09.2021 cu privire la Propunerea legislativă Bp. 413/2021

Stimate domnule Secretar de Stat,

Ca urmare a solicitării dvs. materializată prin adresa antemenționată, referitoare la *Propunerea legislativă pentru plafonarea prețurilor la energie electrică și gaze pentru consumatorii casnici (Bp. 413/2021)*, vă comunicăm următoarele:

Piețele de energie electrică și de gaze naturale funcționează în conformitate cu prevederile reglementărilor europene, respectiv:

- Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE;
- Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE;
- Regulamentul (UE) 943/2019 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică;
- Directiva 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificarea Directivei 2012/27/UE.

Potrivit prevederilor Directivei 2009/73/CE privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale, "(3) *Libertățile pe care tratatul le garantează cetățenilor Uniunii – printre altele, libera circulație a mărfurilor, libertatea de stabilire și libertatea de a presta servicii – pot fi efective numai în cadrul unei piețe deschise în totalitate, care permite tuturor*

consumatorilor să își aleagă liber furnizorii și tuturor furnizorilor să își livreze liber produsele clienților."

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 41 alin. (1) lit. j) din Directiva 2009/73/CE, autoritatea de reglementare are în atribuții „să monitorizeze gradul și eficiența deschiderii piețelor și a concurenței la nivelul comerțului angro și cu amănuntul, inclusiv în ceea ce privește burselor de gaze naturale, prețurile pentru clienții casnici" [...].

Regulamentul (UE) 943/2019 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (Regulament), care potrivit dreptului comunitar are directă aplicabilitate, prevede că: „Statele membre, autoritățile de reglementare, operatorii de transport și de sistem, operatorii de distribuție, operatorii pieței și operatorii delegați se asigură că piețele de energie electrică funcționează în conformitate cu următoarele principii:

(a) prețurile se formează în funcție de cerere și ofertă;

(b) normele pieței încurajează formarea liberă a prețurilor și evită acțiunile care împiedică formarea prețurilor în funcție de cerere și ofertă",

În ceea ce privește Directiva 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului care a abrogat Directiva 2009/72/CE, aceasta se află în curs de transpunere, termenul de transpunere fiind 1 ianuarie 2021. Proiectul de ordonanță de urgență privind transpunerea în legislația națională a Directivei (UE) 2019/944 a fost supus procesului de consultare publică pe site-ul Ministerului Energiei.

- conform prevederilor Directivei 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului "(22) Statele membre ar trebui să își păstreze o putere discreționară amplă de a impune obligații de serviciu public întreprinderilor din domeniul energiei electrice atunci când urmăresc obiective de interes economic general. Statele membre ar trebui să asigure clienților casnici și, atunci când statele membre consideră că este necesar, întreprinderilor mici, dreptul de a se alimenta cu energie electrică de o calitate bine definită, la prețuri clare, comparabile, transparente și competitive. Cu toate acestea, obligațiile de serviciu public sub forma unei reglementări a prețurilor pentru furnizarea energiei electrice constituie o măsură care denaturează în mod fundamental concurența și care conduce adeseori la acumularea de deficite tarifare, la limitarea posibilităților de alegere ale consumatorului, la stimulente mai ineficiente pentru economisirea de energie și pentru investiții în eficiența energetică, la scăderea calității serviciilor, la o implicare și o satisfacție reduse ale consumatorilor și la restrângerea concurenței, precum și la prezența unui număr mai mic de produse și servicii inovatoare pe piață. În consecință, statele membre ar trebui să

utilizeze alte instrumente de politică, mai ales măsuri de politică socială bine direcționate pentru a garanta că cetățenii lor își permit să se alimenteze cu energie electrică. Intervențiile publice în stabilirea prețurilor pentru furnizarea energiei electrice ar trebui să se realizeze numai ca obligații de serviciu public și sub rezerva unor condiții specifice prevăzute în prezenta directivă. Liberalizarea totală a unei piețe funcționale de energie electrică cu amănuntul ar stimula concurența la nivelul prețurilor, și nu numai între furnizorii existenți și ar oferi stimulente pentru cei nou-întrași pe piață, sporind astfel opțiunile consumatorilor și satisfacția acestora.

[...]

(25) Intervențiile publice în reglementarea prețurilor de furnizare a energiei electrice nu ar trebui să conducă la subvenționarea încrucișată directă între diferitele categorii de clienți. În conformitate cu acest principiu, sistemele de prețuri nu trebuie să facă în mod explicit anumite categorii de clienți să suporte costul intervențiilor asupra prețurilor care afectează alte categorii de clienți."

- potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) din Directiva 2019/944, "Statele membre se asigură că dreptul lor intern nu împiedică în mod nejustificat schimburile comerciale transfrontaliere de energie electrică, participarea consumatorilor, inclusiv prin consumul dispecerizabil, investițiile în producerea, în special variabilă și flexibilă, a energiei electrice, stocarea energiei sau implementarea electromobilității ori dezvoltarea de capacități de interconexiune noi între statele membre, precum și că prețurile la energia electrică reflectă cererea și oferta reale".
- conform dispozițiilor art. 5 din Directiva 2019/944, "(1) Furnizorii sunt liberi să stabilească prețul la care furnizează energia electrică clienților. Statele membre iau măsurile corespunzătoare pentru a asigura concurența efectivă între furnizori. (2) Statele membre asigură protecția clienților casnici afectați de sărăcie energetică și a celor vulnerabili, în temeiul articolelor 28 și 29, prin intermediul politicilor sociale sau prin alte mijloace decât intervențiile publice în stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice."
- prin derogare de la prevederile mai sus enunțate, conform prevederilor art. 5 alin. (3) din Directiva 2019/944, "statele membre pot utiliza intervenții publice în stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice către clienții casnici vulnerabili sau afectați de sărăcie energetică", cu condiția să se asigure că aceste intervenții publice în stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice:

„(a) urmăresc un interes economic general și nu depășesc ceea ce este necesar în vederea atingerii respectivului interes economic general;

(b) sunt clar definite, transparente, nediscriminatorii și verificabile;

(c) garantează accesul egal la clienți al întreprinderilor din domeniul energiei electrice din Uniune;

(d) au o durată limitată și sunt proporționale în ceea ce privește beneficiarii lor;

(e) nu au drept rezultat costuri suplimentare pentru participanții la piață într-un mod discriminatoriu.”

• Directiva 2019/944 prevede, de asemenea, la art. 5 alin. (6) și (7), faptul că „în scopul unei perioade de tranziție în care să se instaureze o concurență efectivă între furnizorii în ceea ce privește contractele de furnizare a energiei electrice și să se ajungă la o stabilire a prețurilor cu amănuntul pe deplin eficace, bazată pe piață, pentru energia electrică, în conformitate cu alineatul (1), statele membre pot utiliza intervențiile publice în stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice către clienții casnici și către microîntreprinderile care nu beneficiază de intervenții publice în temeiul alineatului (3).

(7) Intervențiile publice utilizate în temeiul alineatului (6) respectă criteriile stabilite la alineatul (4) și:

(a) sunt însoțite de un set de măsuri pentru a asigura o concurență efectivă și de o metodologie de evaluare a progreselor înregistrate în privința măsurilor respective;

(b) sunt stabilite în baza unei metodologii care asigură un tratament nediscriminatoriu al furnizorilor;

(c) sunt stabilite la un preț care depășește costul, la un nivel la care poate exista o concurență efectivă în ceea ce privește prețurile;

(d) sunt concepute astfel încât să reducă la minimum orice impact negativ asupra pieței angra de energie electrică;

(e) se asigură că toți beneficiarii unor astfel de intervenții publice au posibilitatea de a alege oferte competitive de pe piață și sunt direct informați, cel puțin în fiecare trimestru, cu privire la disponibilitatea ofertelor și a economiilor pe piața competitivă, în special cu privire la contractele de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice, și se asigură că acestora li se acordă asistență pentru a migra la o ofertă bazată pe piață;

(f) se asigură că, în temeiul articolelor 19 și 21, toți beneficiarii unei astfel de intervenții publice au dreptul de a avea contoare inteligente și li se oferă astfel de contoare, care

sunt instalate fără costuri inițiale suplimentare pentru client, sunt direct informați de
posibilitatea instalării de contoare inteligente și li se acordă asistența necesară;

(g) nu conduc la o subvenționare încufișată directă între clienții alimentați la prețurile
de pe piața liberă și cei alimentați la prețurile de furnizare reglementate."

De asemenea, potrivit prevederilor art. 4 alin. (3) și (4) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, "(3) Pentru sectoare economice determinate și în împrejurări excepționale, precum: situații de criză, dezechilibru major între cerere și ofertă și disfuncționalitate evidentă a pieței, Guvernul poate dispune măsuri cu caracter temporar pentru combaterea creșterii excesive a prețurilor sau chiar blocarea acestora. Asemenea măsuri pot fi adoptate prin hotărâre pentru o perioadă de 6 luni, care poate fi prelungită succesiv pentru durate de câte cel mult 3 luni, cât timp persistă împrejurările care au determinat adoptarea respectivei hotărâri.

(4) Intervenția Guvernului în situațiile prevăzute la alin. (2) și (3) se face cu avizul Consiliului Concurenței."

În consecință, considerăm că dispunerea de măsuri în sensul plafonării prețurilor finale la clienții casnici trebuie să respecte prevederile legislației europene și să se asigure totodată concurența efectivă între furnizori.

Totodată, referitor la proiect este evident că ANRE nu are competența să emită vreun ordin prin care să intervină în contractele încheiate pe piața concurențială, așa cum este prevăzut la art. 1 alin. (2) din proiectul de lege propus spre aprobare.

În același timp, în conformitate cu prevederile dreptului comun în materie, contractele încheiate pe piața concurențială reprezintă manifestarea de voință a părților, acestea dobândind putere de lege atât pentru furnizor, cât și pentru clientul final. Prin urmare, având în vedere statutul și competențele ANRE, instituția noastră nu este îndrituită în a interfera în contractele de furnizare astfel încheiate și nici nu poate realiza intervenții asupra prețurilor din acestea.

Pe piața concurențială cu amănuntul, furnizorii vând energie electrică și gaze naturale clienților finali în temeiul contractelor de furnizare încheiate între furnizor și clientul final, la prețul de furnizare și în condițiile comerciale negociate între aceștia sau stabilite prin oferte-tip. ANRE neavând posibilitatea de a modifica clauzele contractuale prin impunerea unui preț care nu rezultă din negocierea liberă între părți.

Piețele de energie electrică și de gaze naturale din România sunt organizate și funcționează în conformitate cu reglementările europene, prin care se stabilesc cerințe legate de dezvoltarea de energie din surse regenerabile, politica de mediu, integrarea piețelor de echilibrate, precum și interconectarea sistemelor energetice.

La această dată în piața de energie electrică activează 6 operatori de distribuție conționari (Distribuție Energie Electrică România, E-Distribuție Muntenia, E-Distribuție Dobrogea, E-Distribuție Banat, Delgaz Grid, Distribuție Electrică Oltenia) și 42 operatori de distribuție mici și 159 furnizori de energie electrică, fiecare dintre aceștia având propriul set de oferte, contracte (cu prețuri diferite în zone de distribuție diferite și în consecință cu tarife de distribuție diferite, perioadă de valabilitate diferite, clauze diferite).

Totodată menționăm că, la data de 10.09.2021, în aplicația web "Comparator oferte-tip de furnizare a energiei electrice" pusă la dispoziția clienților finali de către ANRE, în vederea comparării prețurilor de furnizare și a condițiilor oferite de furnizori, erau introduse un număr total de 261 oferte de furnizare pentru clienții casnici și noncasnici, de către 93 de furnizori, din care 128 de oferte-tip de furnizare a energiei electrice pentru clienții casnici introduse de 91 de furnizori.

Astfel, la data de 31 august 2021, dintr-un număr de 8.895.317 de locuri de consum aparținând clienților casnici, un număr de 4.967.694 reprezentând 57,02% au încheiat contracte concurențiale pentru furnizarea energiei electrice.

În ceea ce privește prețul la clientul final, acesta este compus din prețul mediu de furnizare al energiei electrice (care include prețul de achiziție, componenta de furnizare și tariful de transport-componenta de introducere în rețea a energiei electrice), tarifele reglementate pentru servicii de rețea (tariful de transport - componenta de extragere din rețea a energiei electrice, tariful pentru serviciul de sistem, și tariful de distribuție), taxe și contribuții (contribuția pentru cogenere de înaltă eficiență, contravaloarea certificatelor verzi).

Alte costuri incluse în factură sunt TVA-ul și acciza, componente stabilite de autoritățile statului.

În piața de gaze naturale activează 29 de operatori de distribuție a gazelor naturale (cel mai mari fiind Distrigaz Sud Rețele SRL și Delgaz Grid SA) și 184 furnizori de gaze naturale, fiecare dintre aceștia având propriul set de oferte, respectiv contracte (cu prețuri diferite, în zone

Totodată, menționăm că, la data de 10.09.2021, în aplicația web "Comparator oferte-tip de furnizare a gazelor naturale" pusă la dispoziția clienților finali de către ANRE, în scopul comparării prețurilor de furnizare și a condițiilor oferite de furnizorii de gaze naturale, erau introduse un număr total de 162 de oferte-tip pentru clienții casnici și noncasnici, de către 66 furnizori, din care 113 oferte-tip de furnizare a gazelor naturale pentru clienții casnici, introduse de 60 furnizori.

Prețul de furnizare al gazelor naturale la clienții finali este compus din:

- prețul gazelor naturale, care include costurile cu achiziția gazelor naturale, marja de furnizare care include și profitul furnizorului și, după caz, costul serviciilor de înmagazinare,
- tarifele de distribuție, care diferă în funcție de sistemul de distribuție prin care sunt vehiculate gazele naturale, acestea fiind reglementate și aprobate de ANRE pentru un număr de 29 titulari ai licenței de distribuție a gazelor naturale,
- costul de transport, calculat de fiecare furnizor în parte, în funcție de tarifele de transport reglementate și aprobate de ANRE.

- se încălcă prevederilor art. 5 alin. (7) lit. (b) și (c) din Directiva 2019/944, potrivit căreia, în cazul unei intervenții, prețurile:

(c) sunt stabilite la un preț care depășește costul, la un nivel la care poate exista o concurență efectivă în ceea ce privește prețurile"

Întrucât plaja de valori a ofertelor tip introduse în *Comparațoare* este extrem de largă, este evident că furnizorii care în acest moment se află în partea de jos a listei cu ofertele ordonate crescător în funcție de preț vor fi dezavantajați și vor putea acuza un tratament discriminatoriu, dat fiind că o eventuală valoare medie a pretului final de furnizare va fi

mult mai redusă decât prețurile lor actuale, existând posibilitatea ca această valoare să nu le acopere costurile;

- O intervenție asupra prețurilor de furnizare la clientul final prin plafonarea acestora la un anumit nivel poate conduce la limitarea sau chiar inexistența altor oferte competitive din partea furnizorilor; bazate pe raportul cerere-ofertă, ceea ce ar conduce la încălcarea drepturilor consumatorilor stipulate în art. 5 alin. (7) lit. (e) din Directiva 2019/944, respectiv „(e) se asigură că toți beneficiarii unor astfel de intervenții publice au posibilitatea de a alege oferte competitive de pe piață și sunt direct informați, cel puțin în fiecare trimestru, cu privire la disponibilitatea ofertelor și a economiilor pe piața competitivă, în special cu privire la contractele de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice, și se asigură că acestora li se acordă asistență pentru a migra la o ofertă bazată pe piață”; prin limitarea sau chiar anularea posibilității acestora de a opta pentru o ofertă concurențială;
- art. 5 alin. (7) lit. (f) din Directiva 2019/944 prevede faptul că în cazul intervențiilor publice statele membre „se asigură că, în temeiul articolelor 19 și 21, toți beneficiarii unei astfel de intervenții publice au dreptul de a avea contoare inteligente și li se oferă astfel de contoare, care sunt instalate fără costuri inițiale suplimentare pentru clienți, sunt direct informați de posibilitatea instalării de contoare inteligente și li se acordă asistență necesară”; Conform datelor publicate în Raportul privind stadiul implementării sistemelor de măsurare inteligentă a energiei electrice la 31.12.2020 conform Calendarului de implementare a sistemelor de măsurare inteligentă a energiei electrice la nivel național pentru perioada 2019-2028, aprobat prin Decizia președintelui ANRE nr. 778/08.05.2019, gradul de implementare a SMI până la data de 31.12.2020 era de 15% la nivel național, calculat ca raport între numărul total de utilizatori integrați SMI și numărul total de utilizatori racordați la rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune, și prin urmare adoptarea unei astfel de măsuri ar aduce atingere drepturilor consumatorilor

De asemenea, pe de altă parte, un asemenea mecanism este imposibil de aplicat, având în vedere cel puțin următoarele considerente:

- fiecare ofertă-tip a furnizorilor atât pentru energie electrică, cât și pentru gaze naturale (concretizate în contracte semnate de către părți), prezintă caracteristici distincte, în funcție de strategiile de marketing ale fiecărui furnizor, prețul final de furnizare putând

varia în funcție de durata contractului, de includerea sau nu a unei componente fixe de tip abonament, de modalitatea de transmitere a facturii (electronic sau pe suport de hârtie), de achiziționarea unor servicii suplimentare sau aparate electrice (tip aer condiționat sau centrala termică) etc, fiind astfel imposibil de stabilit o valoare medie a acestor prețuri, nici pentru fiecare furnizor în parte și nici o valoare medie cumulată a ofertelor existente la această dată în piața concurențială, dat fiind multitudinea și diversitatea acestora;

- este imposibil de stabilit un preț mediu pentru furnizarea gazelor naturale/energiei electrice pentru clienții casnici la nivel național, întrucât prețurile diferă și în funcție de tarifele de distribuție, care sunt diferite, fiind stabilite pentru fiecare titular al licenței de distribuție a gazelor naturale/energiei electrice.

La nivelul țărilor din Uniunea Europeană și conform reglementărilor europene, pentru atenuarea impactului creșterii prețurilor la energie electrică/gaze naturale, se poate asigura protecția clienților afectați de sărăcie energetică și a celor vulnerabili prin intermediul politicilor sociale, respectiv prin implementarea unor mecanisme financiare de tipul ajutoarelor sociale pentru aceștia.

În acest sens, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 891 din 16 septembrie 2021 a fost publicată Legea nr. 226/2021 privind stabilirea măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie, cu aplicabilitate de la data de 1 noiembrie 2021.

Este evident că situația creșterii substanțiale a prețurilor la energie electrică și gaze naturale la clienții finali, ca o consecință a creșterii prețurilor din piața angro, reprezintă o problemă majoră atât în România cât și în celelalte state ale Uniunii Europene, pentru care trebuie identificate soluții rapide. Însă, considerăm că orice mecanism de tip plafonare poate crea distorsiuni pe termen scurt, mediu și lung pe tot lanțul din piața de energie/gaze naturale (producător/transportator/distribuitor/furnizor/client final). Un asemenea mecanism poate avea avantaje de scurtă durată pentru o anumită categorie de consumatori, respectiv casnici, dar cu dezavantaje și creșteri de prețuri pentru alte categorii de consumatori, respectiv noncasnici, printr-o subvenționare încrucișată între clienți.

Astfel, opinia noastră este că un mecanism care ar putea fi implementat cu rapiditate și cu efect imediat asupra facturilor clienților finali ar fi instituirea prin Lege/OUG a unui ajutor financiar direct, de tip valoare fixă-lei pentru compensarea valorii totale a facturii de energie electrică/ gaze naturale pentru clienții casnici.

Un astfel de mecanism prin care un consumator spre exemplu, în loc să plătească o factură în valoare de 200 lei, ar plăti doar 150 lei (diferența de valoare fiind suportată inițial de către fiecare furnizor care are contract cu un client casnic, pentru ca ulterior acesta să recupereze valoarea de la stat prin diverse mecanisme), pe de o parte ar crea avantaje directe și imediate clientului (plata unei facturi mai mici), ar respecta legislația europeană fiind ajutor direct financiar și nu ar crea nici un fel de distorsiuni în piața de energie electrică/gaze naturale, asigurând-se în continuare concurența între furnizori pentru atragerea de noi clienți și astfel procesul de schimbare a furnizorului și alegerea celei mai bune oferte de către clienți nu ar fi stopate printr-o plafonare.

Cu deosebită considerație,

Dumitru CHIRIȚĂ

Președinte

ROMÂNIA
CONSILIUL CONCURENȚEI
REGISTRATURA GENERALĂ

Nr. înregistrare 8391
Ziua 15 Luna 10 2021

CONSILIUL
CONCURENȚEI
ROMÂNIA

Domnului Președinte Istvan-Lorant ANTAL
Comisia pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale

Doamnei Președinte Silvia-Monica DINICĂ
Comisia economică, industrii și servicii

Domnului Președinte Claudiu-Marinel MUREȘAN
Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital

SENATUL ROMÂNIEI
PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Domnului Secretar de stat Nicolae SĂPUNARU
Departamentul pentru Relația cu Parlamentul
GUVERNUL ROMÂNIEI

Subiect: Proiectul de Lege (propunere legislativă) pentru plafonarea prețurilor la energie electrică și gaze pentru consumatorii casnici (L439/2021, B413/2021)

Stimată doamnă Președinte,
Stimați domni Președinți,
Stimate domnule Secretar de Stat,

Ca urmare a solicitărilor dumneavoastră privind exprimarea de către Consiliul Concurenței a unui punct de vedere cu privire la *Propunerea legislativă pentru plafonarea prețurilor la energie electrică și gaze pentru consumatorii casnici (L439/2021, B413/2021)*, vă comunicăm următoarele:

Cu titlu de observație generală și având în vedere contextul măsurilor propuse de către autorități ca urmare a creșterii prețurilor la energie electrică și gaze naturale, precizăm faptul că autoritatea de concurență a avizat recent proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului devenit ulterior *OUG nr. 118/2021, privind stabilirea unei scheme de compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale pentru sezonul rece 2021-2022, precum și pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 27/1996 privind acordarea de facilități persoanelor care domiciliază sau lucrează în unele localități din Munții Apuseni și în Rezervația Biosferei "Delta Dunării"*. Astfel, având în vedere acest aspect, apreciem că pentru o mai bună coordonare și sistematizare a legislației în acest domeniu, legiuitorul român are posibilitatea să aducă modificări și completări acestui act normativ, aflat în acest moment în vigoare, în cazul în care anumite prevederi sunt considerate ca fiind perfectibile sau dacă măsurile avute în vedere de acesta sunt apreciate ca fiind insuficiente, având în vedere situația în continuă schimbare de pe piețele de energie electrică și gaze naturale.

În acest context, menționăm faptul că evoluția prețurilor la energie electrică și gaze naturale a reprezentat o preocupare și la nivel european, Comisia Europeană comunicând recent (13.10.2021) un set de măsuri (toolbox) pe care statele membre le-ar putea avea în vedere pentru a atenua efectele creșterii și volatilității prețurilor produselor energetice, cu respectarea regulilor în vigoare la nivel comunitar.

Printre măsurile naționale pe termen scurt pe care statele le pot adopta se numără: susținerea de urgență a veniturilor consumatorilor casnici, vulnerabili, acordarea de ajutoare de stat pentru întreprinderi, cu respectarea regulilor europene în domeniu, precum și reducerea temporară a unor taxe și impozite specifice. Prin urmare, apreciem că legiuitorul român poate să aibă în vedere aceste tipuri de măsuri, pentru protejarea consumatorilor casnici și industriali pe perioada sezonului rece 2021-2022.

Comisia Europeană lasă la latitudinea statelor membre să recurgă la amânarea sau reducerea taxelor (inclusiv TVA) la electricitate și gaz natural, în măsura în care se respectă nivelurile minime din directivele europene¹. În situația în care aceste scutiri/diminuări se aplică tuturor consumatorilor, ele reprezintă măsuri generale, care nu intră în sfera ajutorului de stat. Recomandăm pe această cale să fie consultat și Ministerul Finanțelor cu privire la respectarea pragurilor și condițiilor din aceste directive.

În ceea ce privește obiectul de reglementare al propunerii legislative, apreciem că acesta ar trebui să fie în acord cu prevederile *Directivei (UE) 2019/944 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE*, conform cărora statele membre pot utiliza intervențiile publice în stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice, numai în condițiile stabilite de norma comunitară.

Totodată, considerăm că intervenția legislativă asupra piețelor de energie ar trebui să fie implementată pe un orizont limitat de timp și circumstanțiată nevoilor concrete de sprijin ale consumatorilor, în special a celor vulnerabili și a celor care înregistrează consumuri moderate de energie. În același timp, proiectul de act normativ ar trebui să stimuleze clienții casnici de energie electrică și gaze naturale să economisească energie, acesta fiind un deziderat general valabil, în acord cu politica europeană de creștere a eficienței energetice.

De aceea, din perspectiva normelor de concurență, apreciem că intervenția statului nu ar trebui să afecteze concurența pe piețele de energie electrică și gaze naturale, protejând mecanismele concurențiale, importanța semnalului pe care îl transmite prețul unui produs, precum și motivația participanților la piață de a-și minimiza costurile.

În ceea ce privește clienții casnici de energie electrică și gaze naturale, considerăm că proiectul de act normativ trebuie să aibă în vedere menținerea motivației acestora de a căuta în mod activ cele mai potrivite oferte de furnizare, atât din perspectiva caracteristicilor acestora (perioadă contractuală, preț fix/variabil, servicii incluse etc.), cât și din perspectiva prețului. Din perspectiva normelor de concurență, în măsura în care se optează pentru soluția plafonării prețului energiei electrice și a gazelor naturale, există riscul eliminării acestei motivații pentru clienții casnici, aceștia plătind prețul plafonat chiar dacă aleg oferte de furnizare cu prețuri mai ridicate. În fapt, anumiți clienți casnici s-ar putea chiar îndrepta către oferte de furnizare mai scumpe, care pot oferi și beneficii suplimentare (de exemplu, asistență tehnică 24/7, intervenții de urgență, servicii de verificări și revizii periodice ale instalațiilor), dat fiind că și în acest caz ar suporta tot prețul plafonat al energiei electrice și gazelor naturale.

¹ Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 de restructurare a cadrului comunitar pentru impozitarea produselor energetice și a electricității, respectiv Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată.

În aceeași măsură, apreciem că soluțiile propuse prin proiectul de act normativ trebuie să aibă în vedere menținerea motivației furnizorilor de energie electrică și gaze naturale de a căuta să se aprovizioneze la prețuri cât mai reduse. Ori, în condițiile în care furnizorii de energie electrică și gaze naturale vor fi compensați pentru pierderile înregistrate în perioada de aplicare a actului normativ, aceștia nu vor avea interesul de a căuta în mod activ surse mai ieftine de aprovizionare. În aceste condiții, considerăm că este necesară stabilirea unui mecanism care să împiedice subvenționarea achizițiilor de energie electrică sau gaze naturale la orice preț și care să stimuleze furnizorii să achiziționeze energie la prețuri cât mai reduse, în acest fel fiind folosite în mod judicios și resursele de finanțare de la bugetul statului.

De exemplu, s-ar putea avea în vedere compensarea pierderilor prin raportare la costurile înregistrate de un furnizor prudent și diligent, nu la orice costuri de achiziție a energiei electrice și gazelor naturale. De fapt, proiectul de act normativ nu pare a stimula în niciun fel furnizorii de energie electrică și gaze naturale care și-au asigurat surse de aprovizionare mai ieftine și pe termen mai lung, acest comportament prudent de piață neaducându-le niciun beneficiu, întrucât sunt compensați furnizorii care s-au expus volatilității pieței (de exemplu prin achiziții de pe piețele pe termen scurt).

Totodată, apreciem că intervențiile publice pe piețele concurențiale de energie electrică și gaze naturale, prin adoptarea unor măsuri excepționale, precum cea de plafonare a prețurilor, pot afecta/compromite evoluțiile înregistrate în construirea mecanismelor de piață concurențială. În plus, pe termen mediu și lung, respectiv după încetarea perioadei de plafonare, se poate înregistra o creștere bruscă a prețurilor energiei electrice și gazelor naturale, din dorința companiilor de a recupera eventualele pierderi suferite în perioada de plafonare (costuri de creditare, marje de furnizare etc.). Nu în ultimul rând, există riscul ca plafonarea prețurilor la clienții casnici să conducă la modificarea strategiilor comerciale ale companiilor furnizoare, care ar putea decide creșterea prețurilor la clienții noncasnici, cu consecința majorării prețurilor produselor și serviciilor oferite de aceștia, ceea ce poate genera scumpiri în alte sectoare economice, cu probabilitate redusă de scădere a prețurilor după depășirea crizei din sectorul energetic.

De asemenea, analizând cuprinsul proiectului, apreciem că există o serie de aspecte cu privire la care sunt necesare clarificări suplimentare, astfel:

Proiectul de act normativ ar trebui să definească mecanismul de decontare pentru compensarea pierderilor înregistrate de furnizorii de energie electrică și gaze naturale sau, alternativ, să indice autoritatea/instituția care va trebui să definească acest mecanism, eventual în cadrul unor norme de aplicare ale legii, precum și termenul până la care mecanismul ar trebui elaborat.

În plus, apreciem drept necesară fundamentarea valorilor propuse la care se plafonează prețul energiei electrice (460 lei/MWh), respectiv al gazelor naturale (135 lei/MWh), prin raportare la situația concretă de pe cele două piețe. În strânsă legătură cu acest aspect, întrucât stabilirea plafoanelor de preț are implicații directe asupra necesarului de finanțare, considerăm că proiectul de act normativ ar trebui să indice modalitatea de asigurare a finanțării măsurilor propuse. Cu titlu de exemplu, ca posibile soluții, considerăm că se poate avea în vedere o suprataxare a veniturilor realizate de producătorii de energie electrică pentru care nu există obligația de a achiziționa certificate de emisii de gaze cu efect de seră (certificate de CO₂).

De asemenea, o altă sursă de finanțare ar putea-o constitui veniturile realizate de stat din valorificarea certificatelor de CO2 la prețurile ridicate înregistrate pe parcursul anului 2021.

În final, în cazul în care se consideră oportună instituirea unei măsuri de plafonare a prețurilor energiei electrice și gazelor naturale la consumatorii casnici, considerăm că, pentru o mai eficientă implementare, această măsură ar trebui să aibă în vedere niveluri de preț apropiate de cele înregistrate în această perioadă pe piețele de energie electrică și gaze naturale, să nu implice compensarea ulterioară a furnizorilor și să se aplice în paralel cu prevederile OUG nr. 118/2021.

În ceea ce privește incidența normelor din domeniul ajutorului de stat, apreciem, *prima facie*, că măsura propusă are caracter social, beneficiarii finali ai acesteia fiind consumatorii casnici.

În acest sens, menționăm faptul că, potrivit prevederilor art. 107 alin. (2) lit. (a) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE), sunt compatibile cu piața internă ajutoarele cu caracter social acordate consumatorilor individuali, cu condiția ca acestea să fie acordate fără discriminare în funcție de originea produselor. Conform art. 108 alin. (3) din TFUE, Comisia Europeană ar trebui să fie informată în prealabil cu privire la astfel de măsuri pentru a-și prezenta observațiile. Totodată, în sensul respectării prevederilor art. 107 alin. (2) lit. a) din TFUE, prin mecanismul de compensare ar trebui să se asigure că avantajul/sprijinul se transferă integral consumatorilor casnici, care vor beneficia de acesta indiferent de furnizor.

Totuși, remarcăm că măsura de sprijin este orientată către toți consumatorii casnici, indiferent de venituri, și nu numai spre cei vulnerabili, iar mecanismul de compensare a furnizorilor este neclar (*prima facie* pare că vor fi compensate pierderile înregistrate de furnizori, dar vor fi decontate și diferențele de preț înregistrate de aceștia ca urmare a plafonării, părând a fi o dublă compensare a furnizorilor). Acest aspect, coroborat cu faptul că furnizorii își diminuează riscul în relația cu consumatorii pentru care prețurile sunt plafonate, poate conduce la un avantaj indirect pentru furnizori, ceea ce riscă să ridice probleme de ajutor de stat din partea Comisiei Europene.

Conform ultimelor amendamente aduse propunerii legislative, producătorii de energie termică vor beneficia, de asemenea, de plafonarea prețurilor la energia electrică și la gazele naturale. Deși înțelegem că această măsură urmărește ca prețul energiei termice pentru populație să nu crească excesiv, nu rezultă cu claritate cum se va asigura transferul integral al acestui avantaj către populație. În acest sens se poate interpreta că centralele care produc energie termică vor beneficia de un avantaj economic (similar cu subvenția de preț la energia termică pentru populație). Subliniem faptul că, în prezent, este în vigoare *Schema de ajutor de stat acordat operatorilor economici care prestează serviciul de interes economic general de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice în sistem centralizat către populație*², prin care se acordă ajutor de stat sub formă de compensație pentru acoperirea cheltuielilor induse de obligația de a presta acest serviciu public de interes economic general. Astfel, o posibilă abordare ar fi ca alocarea financiară ce rezultă din plafonarea prețurilor la energia electrică și la gazele naturale să fie inclusă în compensația acordată în cadrul acestei scheme de ajutor de stat, cu condiția să fie luate măsuri pentru evitarea supracompensării.

² Schema este gestionată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Dorim, de asemenea, să vă supunem atenției o altă modalitate de sprijinire a consumatorilor casnici, respectiv amânarea la plată a certificatelor verzi pentru o perioadă de 6 luni. În acest caz, recomandăm să se obțină un punct de vedere al Ministerului Afacerilor Externe și al Ministerului Finanțelor cu privire la riscul ca, în cazul implementării unei astfel de măsuri, beneficiarii schemei de ajutor de stat implementată prin *Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie* să conteste în instanță măsurile luate de către statul român.

Nu în ultimul rând, dorim să vă asigurăm de întreaga noastră disponibilitate de a colabora cu forul legislativ în vederea identificării celor mai bune soluții legislative în scopul protejării, menținerii și stimulării concurenței și a unui mediu concurențial normal.

Cu deosebită considerație,

Bogdan M. CHIRTOIU

PREȘEDINTE